

ASIA

Rakennuksen suojelua koskeva alistus.

ALISTETTU PÄÄTÖS

Keski-Suomen ympäristökeskuksen päätös 2.5.1996 N:o LA-192 Jyväskylän kaupungissa osoitteessa Seminaarinkatu 15 sijaitsevan uimahallin suojelemisesta rakennussuojelulain nojalla.

SUOJELUESITYS

Museovirasto esitti hakemuksessaan 5.12.1995 Keski-Suomen ympäristökeskukselle Jyväskylän kaupungin 5. kaupunginosan korttelin 77 tontilla 6, osoitteessa Seminaarinkatu 15, sijaitsevan Alvar Aallon suunnitteleman uimahallin vanhimpien osien suojelemista rakennussuojelulailla.

Uimahalli on osa aluetta, joka on suojeltu valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla. Asetuksella on suojeltu yhdeksän seminaarirakennusta ja kuusi Alvar Aallon tai hänen toimintonsa suunnittelemaa rakennusta. Uimahallia ei siinä yhteydessä voitu suojella, koska se ei ole valtion omistuksessa. Uimahalli oli alunperin itsenäinen rakennus, joka on vuosien mittaan laajennustöiden myötä kasvatettu yhteen kahden voimistelurakennuksen kanssa, jotka valtion omistamina on suojeltu asetuksella.

Museovirasto esitti suojeltavaksi uimahallin vuosina 1953 ja 1964 valmistuneet osat ja niissä säilyneet interiöörit sekä uimahalliin kuuluvan ulkoalueen määrättyssä laajuudessa. Aalto suunnitteli uimahallin campusalueen "hevosenkengän" länsisivuksi, ja sillä on suuri merkitys osana tätä länsilaidan punatiilisten julkisivujen sarjaa. Uimahallilla on arkkitehtuurinsa vuoksi rakennussuojelulain 2 §:n tarkoittamaa kulttuurihistoriallista arvoa ja valtakunnallista merkitystä. Museovirasto teki ehdotuksensa suojelumääräyksiksi.

Uimahallinrakennuksen omistaa Liikunnan ja kansanterveyden edistämistätiö ja sen toiminnasta rakennuksen vuokraajana vastaa Jyväskylän kaupunki. Maapohja on valtion omistuksessa ja Valtion kiinteistölaitoksen hallinnassa. Maapohjaa koskeva vuokrasopimus on voimassa 31.12.2013 saakka.

LAUSUNNOT YMPÄRISTÖKESKUKSELLE

Liikunnan ja Kansanterveyden edistämistätiö on lausunnossaan 18.1.1996 todennut, että säätiön omistamaa ja kaupungin vuokraamaa uimahallia on rakennettu 1950-1980-luvuilla. Valmistuessaan 1953 Jyväskylän uimahalli oli ensimmäinen Helsingin ulkopuolelle rakennettu yleinen uimahalli, ja siihen rakennettiin 1960-luvulla lasten opetusallas samalla kun tehtiin muutoksia myös alkuperäisissä sisätiloissa. 1970-luvun puolivälissä valmistuneessa laajennuksessa rakennettiin muun muassa 50 metrin allas ja allashuone. Tämänkin laajennuksen suunnittelu tapahtui professori Alvar Aallon johdolla. 1980-luvulla valmistuneen

kylpyläosan suunnittelua johti Alvar Aallon toimisto ja omalta osaltaan myös Museovirasto.

Säätiö on katsonut, että uimahallin 50 metrin allashuone täyttää rakennussuojelulain 2 §:n tarkoittamat vaatimukset ja esittänyt, että myös se suojeltaisiin rakennussuojelulailla.

Museovirasto on 20.2.1996 antamassaan lausunnossa hyväksynyt uimahallin omistajan Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiön ehdotuksen laajentaa rakennuksen suojeleu käsittämään myös 50 metrin uimaallas ja antoi ehdotuksensa tätä osaa koskeviksi suojelumääräyksiksi.

Jyväskylän kaupunginhallitus on lausunnossaan 23.4.1996 todennut, että uimahalli suojellaan rakennussuojelulailla Museoviraston esityksen sekä omistajan täydennysesityksen mukaisesti.

Keski-Suomen liitto on antanut lausuntonsa asiasta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Keski-Suomen ympäristökeskus on 2.5.1996 antamassaan päätöksessä todennut, että Jyväskylän 5. kaupunginosan, Mattilanpelto, korttelin 77 tontilla 6 sijaitsevalla uimahallilla on arkkitehtuurinsa vuoksi sellaista rakennussuojelulaissa tarkoitettua kulttuurihistoriallista ja huomattavaa valtakunnallista merkitystä, että sen suojeleu rakennussuojelulaissa tarkoitettulla tavalla on mahdollista, perusteltua ja tarkoituksenmukaista.

Ympäristökeskus määräsi uimahallin suojeltavaksi. Suojeleu käsittää sekä uimahallin vanhimpien osien että myöskin myöhemmin rakennetun viidenkymmenen metrin uima-altaan ja allashuoneen suojeleu ympäristökeskuksen päätökseensä liittämän havainnepiirustuksen mukaisesti seuraavin suojelumääräyksin.

Uimahalli jaetaan kahteen erityyppiseen suojeleuvyöhykkeeseen päätöksen liitteestä ilmenevästi eli

I vyöhyke käsittää alueen n:o 3 sekä

II vyöhyke käsittää alueet n:o 2, 4 ja 6 sekä osan ulkoaluetta 10.

Vyöhykkeiden tarkempina suojeleumääräyksinä ovat:

1. Suojeltavan rakennuksen ulkoasun jäsentely, materiaalit ja pintojen käsittelytapa tulee säilyttää.
2. I-vyöhykkeeksi merkityn osan sisätila 25-metrin uima-altaineen, hyppytelineineen ja katsomorakenteineen on korjattava entistään. Ainakin osa lieriömäisistä peseytymispenkeistä tulee säilyttää.
3. II-vyöhykkeen sisätiloissa voidaan tehdä käytön vaatimia muutoksia, jotka eivät kuitenkaan saa muuttaa arkkitehtuurin alkuperäistä luonnetta.

4. Puolipyöreä atrium on säilytettävä ennallaan.
5. Rakennusta tulee käyttää ja hoitaa siten, että sen arkkitehtuurin arvo pysyvästi säilyy.
6. Museovirastolla on oikeus antaa tarkempia ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta sekä myöntää niistä vähäisiä poikkeuksia.

Ympäristökeskuksen suojelupäätös on alistettu ympäristöministeriön vahvistettavaksi. Päätöksestä ei ole valitettu eikä esitetty korvausvaatimuksia.

LAUSUNTO YMPÄRISTÖMINISTERIÖLLE

Valtion kiinteistölaitos, jonka hallinnassa olevalla maalla uimahalli sijaitsee, on lausunnossaan 12.12.1996 todennut, ettei sillä ole huomauttamista uimahallirakennuksen suojelukysymykseen.

ASEMAKAAVATILANNE

Alueella on voimassa sisäasiainministeriön 7.2.1974 vahvistama asema-kaava, jossa alue on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN PÄÄTÖS

Ympäristöministeriö vahvistaa Keski-Suomen ympäristökeskuksen alistaman suojelupäätöksen.

Perustelut

Asiassa saadun selvityksen perusteella Jyväskylän kaupungin 5. kaupunginosan korttelin 77 tontilla 6 sijaitseva uimahallirakennus suojelupäätöksen tarkoittamassa laajuudessa on kulttuurihistoriallisen merkityksen vuoksi sellainen kansallisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi suojeltava kohde, jota rakennussuojelulaissa tarkoitetaan.

Rakennussuojelulain mukaan rakennussuojelusta kaava-alueella säädetään rakennuslaissa. Kaava-alueella rakennus voidaan määrätä suojeltavaksi rakennussuojelulain nojalla vain milloin siihen on lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja erityisiä syitä.

Koska uimahallirakennuksella on valtakunnallista merkitystä ja koska suojelun kohteena on myös rakennuksen sisätiloja, joiden suojelu kaavalla ei ole mahdollista, rakennussuojelulain mukaiselle suojelulle on erityisiä syitä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Rakennussuojelulain 1, 2, 3, 5 ja 6 §:t.

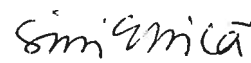
MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristöministeri

Pekka Haavisto

Ylitarkastaja

Sini Ellilä

LIITE Valitusosoitus

PÄÄTÖS: Keski-Suomen ympäristökeskus, PL 110, 40101 Jyväskylä

PÄÄTÖSJÄLJENNÖS TIEDOKSISAANTITODISTUKSIN

Liikunnan ja Kansanterveyden edistämissäätiö, Pitkäk. 2, 40600 Jyväskylä
Jyväskylän kaupunginhallitus, PL 49, 40351 Jyväskylä

TIEDOKSI: Museovirasto, PL 913, 00101 Helsinki
Valtion kiinteistölaitos, PL 237, 00531 Helsinki
Alvar Aalto-museo, Alvar Aallonkatu 7, 40600 Jyväskylä
Keski-Suomen museo, Alvar Aallonkatu 7, 40600 Jyväskylä
Keski-Suomen liitto, Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

Valitusviranomainen

Ympäristöministeriön päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjaan on liitettävä

- ympäristöministeriön päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakijalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 1000 markkaa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden

postiosoite	PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite	Unioninkatu 16, 00130 Helsinki
puhelinvaihte	(09) 18531
telekopio	(09) 1853 382